

DZIENNIK DOLNY

Praków
P.G. Biblioteka
Uniwersytecka

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 1300 Mk., z dostawą do domu 1500 Mk., na prowincyi 1500 Mk., za granicą 2300 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe: Za 1 wiersz nonparciii. 1-szp. ogłosz. zwykł. (za tekstem) 50 Mk. Za wiersz w nadesłanem i nekrologii 250 Mk. Za 1 wiersz po kronice i komunikatów 300 Mk. Za wiersz przed kroniką i w tekście 400 Mk. Za wiersz na 1-szej stronie 500 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 20 Mk. Za kupno, sprzedaż 30 Mk. Paski na str. tekst. u góry 400 Mk. u dołu 300 Mk. Za miejsca rezerw. 25 proc. drożej.
Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adres Red. i Adm. Lwów,
Sykowińska 21. Tel. Nr. 24
Cena pojed. egzempl. na całym obszarze Polski

60 Mk.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Antypolskie prądy w Lidze Narodów.

Sytuacja na G. Śląsku

KATOWICE, 9. września.

Po objęciu części G. Śląska przyznanej Polsce nie poczyniono żadnych zarządzeń, aby ludności umożliwić życie. Najpierw mieliśmy trudności aprowizacyjne, a obecnie pieniężne. Jedne i drugie wywołały słusne oburzenie ludności, które znalazły wyraz w masowych manifestacjach, tu i ówdzie doszło do starcia z policją i wojskiem.

Rząd centralny w Warszawie i województwo w Katowicach, prowadzone przez działacza emperowego p. Rymera, nie zdołały uregulować tak ważnej sprawy jaką jest zaprowiantowanie tego gęsto zaludnionego obwodu przemysłowego. Od dłuższego już czasu brak na Śląsku maki, kartofli i cukru, odczuwać się daje niedostatek mięsa; drożyzna wskutek tego wzrosła tam bardzo silnie i ludność robotnicza, setki tysięcy górników, hutników i robotników fabrycznych wraz z rodzinami cierpią niedostatek.

Nadto brak odpowiedniego taboru kolejowego, bezholowie panujące w katowickiej dyrekcji kolejowej, wszystko to wpływa na to, iż wydobywany w olbrzymich ilościach węgiel nie może być wywieziony z kopalń. Na tak zwanych baldach leży około 60 tysięcy wagonów węgla, na stacjach kolejowych stoi około 20 tysięcy wagonów naladowanych węglem, którego jednak wywieźć zgola nie można. Zarządy kopalń grożą, iż ograniczą produkcję. Tysięcom górników grozi głód, a to na skutek kryzysu wywołanego nie z powodów gospodarczych ale przez nieudolność i bezmyślność naszych urzędów i w Warszawie i na Śląsku Górnym.

Niedostatek artykułów pierwszej potrzeby i zagrożenie ograniczenie czasu pracy na kopalniach wywołały musiały wśród mas górniczych stan silnego wrzenia.

Dopelnieniem miary, iż masy górnicze zaczęły demonstrować i grozić była sprawa wypłaty zarobków. Z powodu spadku wartości marki niemieckiej (będącej na Śląsku Górnym, jak wiadomo, znakiem pieniężnym obiegowym) organizacje zawodowe robotnicze wystąpiły ze słusznym żądaniem, aby wypłaty odbywały się nie co dwa tygodnie, jak to było dotychczas, jeno co tydzień. Po długich układach, przy udziale ministra pracy p. Darowskiego, zgodzono się na to, że wypłaty będą się odbywały co 10 dni, mianowicie 8-go, 18-go i 28-go każdego miesiąca. Wczoraj, w piątek miała nastąpić wypłata zarobków. Tymczasem banki niemieckie, czynne na Śląsku Górnym, które na mocy zawartej w Genewie, w maju r. b., ugody polsko-niemieckiej mają obowiązek dostarczania na potrzeby przemysłu i handlu górnośląskiego waluty niemieckiej, z powodu kryzysu finansowego w Niemczech, nie mogły dostarczyć na 8. b. m. potrzebnych ilości pieniędzy. Z tego powodu wytworzyło się tego rodzaju położenie, że w chwili, kiedy gromady robotników zgłosiły się do kas kopalnianych i fabrycznych po wypłaty zarobków oświadczono im, że pieniędzy niema, bo władze państwowe nie dostarczyły ban-

Konferencya w sprawie wzrostu drożyzny.

WARSZAWA, 11. września. (A. W.) W ministerstwie skarbu pod przewodnictwem min. Jastrzębskiego, odbyła się konferencya, w której uczestniczyli wszyscy dyrektorowie departamentów. Omawiano szereg spraw, które mają być przedstawione na ostatniej sesji sejmowej. Wobec wzrostu drożyzny obecny projekt budżetu musi ulec modyfikacji. Sejmowi przedłożony będzie

szereg zarządzeń natury finansowej dla zwiększenia preliminarza dochodów. Na tejże sesji sejmowej wystąpi minister skarbu Jastrzębski z obszernym ekspozycją, w której omówi środki zmierzające do naprawy stosunków gospodarczych, a w szczególności zarządzenia, mające na celu powstrzymanie drożyzny.

O pracę dla bezrobotnych.

WARSZAWA, 11. września. (Pat.) „Przebieg Wieczorny“ donosi: dziś o godz. 10 rano u dyrektora departamentu opieki społecznej Szubartowicza odbyło się posiedzenie w sprawie za-

trudnienia bezrobotnych przy kolejach żelaznych. W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele ministerstwa kolei i robot publicznych.

Antypolskie prądy w Lidze Narodów.

POPIERANIE FAŁSZYWYCH RELACJI LI- TEWSKICH.

WARSZAWA, 11. września. (Tel. wł.) W nocie wręczonej Lidze Narodów, delegacja litewska przedłożyła rzekome skargi mieszkańców Wilenszczyzny na gwałty polskie. Delegacja polska stwierdziła, że załączone listy nie są oryginałami i że brak na nich podpisów. Mimo to sekretaryat Ligi kazal je wydrukować jako oryginały.

W OBRONIE NIEM. GWAŁTÓW NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

BERLIN, 11. 9. (Pat.) W nocie przedłożonej dziś z polecenia rządu niemieckiego generalnemu sekretaryatowi Ligi Narodów, rząd Rzeszy odrzuca zarzuty podniesione przez rząd polski w nocie do Ligi Narodów w sprawie rzekomego przesładowania polskich mniejszości narodowych w niemieckiej części G. Śląska i wskazuje na to, że zwłaszcza zarzuty polskie odnośnie do G. Śląska są nieuzasadnione i bezpodstawne. Rząd niemiecki zastrzega sobie przedłożenie Lidze Narodów w tej sprawie wyczerpującego materiału.

TARGI WIEDENSKIE.

WIEDEŃ, 11. 9. (Pat.) WBK. Dziś przedpołudniem zostały otwarte w obecności prez. Hainischa i przedstawicieli poselstw III. Targi wiedeńskie.

TERROR W ROSYI.

EILWESE, 11. 9. (Pat.) Z Moskwy donoszą o zasadzeniu w Kijowie 85 powstanców na śmierć, a 27 na ciężkie roboty.

kom i kasom fabrycznym potrzebnych ilości gotówki.

To doprowadziło do tego, że gromady górników i hutników z okolic Katowic urządziły demonstrację przed gmachem Urzędu wojewódzkiego grożąc i złożąc. Nie obeszło się bez scen gwałtownych: napadano na sklepy, podburbowano żydów, zdemolowano cukiernię czy jakąś jadalnię.

Te zajścia katowickie — to gróźna przestroga. Władze do dziś dzień nie zdają sobie sprawy, czym jest Śląsk Górny, nie rozumieją ani tamtejszych potrzeb ani psychiki górnośląskiego robotnika. Karmiono ludność robotniczą uroczystościami, nabożeństwami, mowami i paradami wojskowymi, a zapomniano o rzeczy głównej: o chlebie i zapewnieniu robotnikowi możności pracy.

Zamiast zaopatrywać banki i kasy przedsiębiorstw przemysłowych na czas, w odpowiednią ilość naszych marek, boć o braku gotówki w Niemczech — rozpisują się pisma niemieckie od tygodnia i łatwo było przewidzieć, że i Niemcy nie będą mogli dostarczyć większych ilości swych marek na potrzeby Śląska Górnego, przysłano do Katowic p. Strassburgera, który dużo obiecywał wiele przytakiwał, a niczego nie dotrzymał. Te przyrzeczenia i przytakiwania — to też swego gatunku czeche porady i gadanina.

Czas zarwać z tą polityką igrzysk, a zejść na drogi rozsądnej, przemysłanej polityki gospodarczej.

Po strejku pocztowców.

(Wiec w Tow. Pedagogicznem. — Co uzyskali pocztowcy? — Przemówienia tow.: Hausnera i Smulikowskiego. — Własny dom związkowy w Warszawie).

Wczorajszy wiec pracowników pocztowych, w sali Towarzystwa Pedagogicznego, miał charakter poważnej uroczystości, którą Związek pracowników poczty i telegr. zakończył walkę o prawo do życia, walkę zwycięską dzięki solidarności i niezłomnej postawie swoich członków we wszystkich środowiskach państwa, objętych kilkudniowym strejkami.

Obszerne sprawozdanie o motywach, które Zarząd Związku skłoniły do proklamowania strejku, jako ostatniego środka i o uzyskanych od rządu koncesjach złożył p. Rudnicki. Min. skarbu przyznało pocztowcom do VIII. kateg. włącznie zaliczkę w wysokości 3-mięs. względnie (dla samotnych), 2- miesięcznych poborów z których 1/3 (wzgl. 1/2) część ma być zwrócona w terminie bliżej nieokreślonym, — reszta zaś będzie spłacana w 12 miesięcznych ratach, przy czym istnieją wszelkie szanse, że ową pierwszą część ministerstwo uzna w przyszłości za bezwrotną zapomogę.

Ponadto uzyskano znaczną podwyżkę t. zw. należności nocnych, które od 3 lat wynosiły 6 — 9 mk. (obecnie 70 mk. za godzinę), podwyżkę „amulansowego” na 80 mk. za godzinę, obietnicę deputatu węglowego, płatago małemi ratami, oraz zniesienie 4 strefy drożyznianej, co jest wielkim dobrodziejstwem dla kolegów na prowincyi. O ileby zaś Sejm nie uchwalił jeszcze w sesyi wrześniowej nowej ustawy o wyposażeniu pracowników państw. (bez stref drożyznianych) ma nastąpić z dniem 1. października skasowanie III. pasa drożyznianego.

Dla pracowników nieetatowych, których pobory wynoszą obecnie ok. 11.000 mk. miesięcznie (!) projektowaną jest pomoc jednorazowa w postaci zapomóg bezwrotnych.

Referent omówił ponadto kwestyę awansu automatycznego, który specjalnie w służbie pocztowej jest piekącą koniecznością i sprawę pragmatyki służbowej, która musi ulegć gruntownej zmianie.

W końcu mowca podkreślił solidarność pracowników, którzy wytrwali w walce strejkowej (z nielicznymi wyjątkami) pomimo terroru, szerzonego przez pewne jednostki, między innymi przez kierownika gł. urzędu poczty. Lwów 1, osławionego p. Zawojkiego, któremu „Dziennik Lud.” poświęcał już miejsce na swoich łamach.

Reprezentant Zaw. Związku kolejarzy, tow. Maxamin wskazał na sympatyę, jaką większość kolejarzy zorganizowana w Z. Z. K. objawiła wobec akcji pocztowców. Mowca wezwał zebranych do ścisłej współpracy z wszystkimi organizacjami, które stoją na gruncie klasowym.

Witany oklaskami zabrał głos obecny na wiecu tow. poseł Hausner i w dłuższym przemówieniu poddał druzgocącej krytyce stanowisko rządu, który widząc ciężkie położenie państwa, nie umie się zdobyć na przeprowadzenie radykalnej sanacji finansów, przez osiągnięcie do kieszeni kapitalistów, paskarzy i bogatych chłopów, urządza natomiast eksperymenty oszczędnościowe na żołdackich funkcyjaryuszach państwowych.

Tow. poseł Smulikowski scharakteryzował dosadnie nielegalne postępowanie rządu, który wbrew uchwale sejmowej, przewidującej tylko podwyższenie mnożnika droż., stosował zamiast tego różne dodatki nadzwyczajne, z których nie korzystali emeryci i wdowy, ci najbiedniejsi z biednych.

Obaj posłowie wykazali perfidną rolę klubów prawicowych w stosunku do pracowników państwowych, w przeciwieństwie do posłów socjalistycznych, którzy słowem i czynem popierają zawsze postulaty tej warstwy społeczeństwa.

Strejkami pracownicy pocztowi zmusili rząd do zwrócenia z drogi niezgodnego z wolą sejmu wygładzania swoich funkcyjaryuszów i do szukania źródeł dochodu tam, gdzie one są do wzięcia.

Następnie przemawiała st. ofic. Suchorowska, kreśląc przebieg strejku i jego znaczenie na gruncie lwowskim poczem p. Koher uzasadnił rzeczowo konieczność akcji celem budowy własnego domu związkowego w Warsza-

wie. Zebrani uchwaliли jednogłośnie składanie na ten cel cogielek 500 wzgl. 1000-markowych, które będą ściągane przy wypłacie przyznaných obecnie przez rząd zaliczek na pobory.

Na zakończenie uchwalono m. in. rezolucyę wyrażającą oburzenie z powodu brutalnego postępowania dyr. urz. Lwów 1 Zawojkiego, radnego miejskiego i kawalera orderu „Polonia restituta”.

Rezolucyę tę brzmią:

„Wiec pracowników pocztowych miasta Lwowa odbyty w dniu 11. września 1922 przyjmując do wiadomości sprawozdanie z wyników dotychczasowej akcji o poprawę bytu wyraża Zarzą-

Smyrna zdobyta przez Turków.

PARYŻ, 10. września. (Pat.) Hayas. Komunikat ministerstwa marynarki donosi, że druga dywizya turecka pod dowództwem Zefi Beja zajęła Smyrne, przyczem wojska kanałistów zahawaly się zupełnie poprawnie.

PARYŻ, 10. września. (Pat.) Wolf. Paryski przedstawiciel rządu angielskiego Achmed Szard Bej oświadczył wobec współpracownika „Intransigeant”, że warunki pokojowe jego rządu będą te same co prze 3 lata, a mianowicie: Konstantynopol, Adryanopol i Tracja mają przypaść Turcyi. Turcyja otrzyma odszkodowania za straty Twyrządzone przez Greków. Kemaliści będą dążyć do zawładnięcia Dardanelami, bez względu na to jakie wojska będą się tam znajdowały.

LEAFIELD, 11. września. (Pat.) Ewakuacja Azji Mniejszej przez Greków jest już prawie ukończona. Grecy przeprowadzają ewakuacyę na własnych okrętach. Ochronę Greków pozostałych w Smyrnie objął rząd angielski.

GRAC, 11. września. (Pat.) Tutejsze pisma donoszą z Belgradu: Według wiadomości jakie tu nadeszły z Aten, wojska greckie znajdujące się w Azji Mniejszej wysłały telegram do rządu

greckiego z żądaniem abdykacyi króla Konstantyna.

LONDYN, 11. września. (Pat.) „Daily Mail” donosi z Konstantynopola, że Turcy urządzili tam wielki uroczysty obchód z powodu zwycięstwa. Meczety były iluminowane. W Hagia Sofia odbyło się uroczyste nabożeństwo, w którym wzięło udział 70 000 osób. Na nabożeństwie obecny był turecki następca tronu.

PARYŻ, 11. września. (Pat.) W czasie zajęcia Smyrny, Turcy wzięli do niewoli całą znajdującą się w mieście armię grecką. Grekom nie udało się również wywieść materiału wojennego.

RZECIE URZĄDZANE PRZEZ GREKÓW

GENEWA, 11. września. (Pat.) Czerwony krzyż przedłożył Radzie Ligi narodów depeszę donoszącą o nieustannych rzeziach dokonywanych przez wojska greckie znajdujące się w odwrocie, oraz oznajmującą, że Czerwony krzyż uchyla się od wszelkiej odpowiedzialności za ew. represyę. Rada Ligi narodów zaznaczyła w odpowiedzi, że zaleciła obu walczącym stronom rozumne postępowanie.

Grecki Sedan.

KŁĘSKA POLITYKI ANGIELSKIEJ

Zdobycie Smyrny przez Turków pieczętuje pogrom armii greckiej w Małej Azji. Grecya zwraca się z prośbą o zawieszenie broni i oświadcza gotowość całkowitego opróżnienia z wojsk swoich Azji, przyczem wyraża nieśmiałą nadzieję, że zostanie za to odszkodowana w Turcyi. Wypełnienie tego życzenia, leży oczywiście w interesach Anglii, gdyż klęska Grecyi jest zarazem klęską Anglii. Ale równocześnie Francya, która ze złośliwą radością przyjmuje wiadomości z małoazyatyckiego terenu walki, stara się odwlec rokowania o zawieszenie broni, aż do czasu zupełnego zniszczenia armii greckiej; oświadcza tedy, że rozejm broni jest sprawą dwóch stron wojujących, i że pod tym względem, nie można wywierać żadnego nacisku na rząd angielski.

Anglia uważała Grecyę za narzędzie swej polityki, i dlatego zgodziła się na powrót na tron grecki Konstantyna, którego Francuzi określają jako „szwagra Wilhelma II”. Część angielskiej prasy zarzuca L. George’owi, że stawiał na kiepską kartę, i rezultat okazuje, że tak rzeczywiście było. Lecz na kim oprzeć się miała Anglia, której chodziło i chodzi o zachowanie swego stanowiska nad cieśninami morskimi, czemu z konkurencyjną zawzięcią przeciwstawiała się Francya i Rosya i co rzecz naturalna, nie mogło się podobać Turcyi? Brytyjski rząd ubiegłych lat lubował się w występowaniu w roli obrońcy Turcyi lecz rozumiano dobrze, że ta filoturecka polityka skierowana jest przeciw Rosyi, której wrogiem była tak samo Turcyja jak Anglia.

Obecnie Francya przyjęła na siebie tę rolę a uzasadniona ona jest ostreimi przeciwieństwami interesów dwóch tych mocarstw na Bliskim Wschodzie. Francya nie chce się zgodzić na do-

minujące stanowisko Anglii w Małej Azji, a zwłaszcza nad cieśninami morskimi a przytem francuska opinia publiczna dotychczas nie może się przekonać do króla Konstantyna, którego zawsze uważa za ukrytego przyjaciela Niemców.

Stanowisko Anglii nie jest obecnie łatwe. Gdy Grecya zagroziła niedawno temu marszem na Konstantynopol, co pomyślane było raczej jako polityczne posunięcie szachowe celem doprowadzenia do ostatecznego zlikwidowania problemu wschodniego przez mocarstwa, Anglia wprowadziła przestrzegając swą pupilkę, lecz zostawiła jej wolną rękę. Następstwem tego jest klęska, która zamieniła się w katastrofę.

Grecya po pogromie w Małej Azji, na dłuższy czas zostaje wyeliminowana jako poważny czynnik na Wschodzie, co umożliwia Francyi przeprowadzenie tamże nowego porządku rzeczy w myśl interesów polityki francuskiej. Klęska grecka wstrząsnęła na ogół znaczeniem Anglii a wzmocniła przewagę Francyi w Europie.

PROF. ASZKENAZY O MNIEJSZOŚCIACH NARODOWYCH

GENEWA, 11. września. (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu plenarnym Zgromadzenia Ligi Narodów delegat polski prof. Aszkenazy w sprawie mniejszości narodowych oświadczył, że najpierw potrzebne jest stworzenie warunków dla normalnego i przyjaznego współżycia mniejszości z większością, potrzeba stworzenia atmosfery, zgody wewnątrz krajów. Kwestya wymaga czasu, zwłaszcza w nowo utworzonych państwach, w których mniejszości znalazły się w nowych warunkach. Jest bardzo ważnem, aby nie zakłócać wewnętrznego spokoju przez zbyt częste interwencye obce.

Nowiny z dnia.

Lwów 12 września.

REPERTUAR TEATRU MIEJSK. WE LWOWIE:

We wtorek „Szał miłości“ operetka.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO, Gródecka 2 b:

We wtorek „Morphium“ sztuka.

REPERTUAR TEATRU NOWOSCI, ul. Słoneczna

We wtorek „Dr. Stieglitz“, komedia.

Początek przedstawień o godzinie 7:30 wieczór.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR TRUPY WILEŃSKIEJ.

Gościnne występy w Teatrze żyd. Gimpla Jagiellońska 11.

We wtorek „Dzień i noc“ tragedia.

We środę „Dybuk“ legenda dramatyczna.

We czwartek „Zazdrość“ dramat.

W razie niepogody przedstawienia odbywają się w zamkniętej sali.

REPERTUAR BIURA KONCERT. M. TUERKA:

Wtorek 12 września: Janina Korolewicz-Waydowc.

PRZYJAZD NACZELNIKA PAŃSTWA. Pan Naczelnik Państwa w przejeździe do Rumunii zatrzyma się we Lwowie dnia 13. b. m. w środę, celem zwiedzenia Targów Wschodnich. — Przybędzie do Lwowa o godzinie 10:45 przed południem i po powitaniu go przez władze na dworcu uda się wprost na Targi Wschodnie, gdzie spędzi cały czas swego pobytu we Lwowie.

KONCERT KOROLEWICZ - WAYDOWEJ. Dziś t. j. we wtorek, 12. września b. r. o godz. 8:15, w sali T-wa Muzyczna odbędzie się koncert J. Korolewicz-Waydowej. Po zwyczajnym pochodzie, jaki ukochana nasza pieśniarka odbyła w Stanach Zjednoczonych z polską pieśnią na ustach, przybyła do Polski, by i tu zabłysnąć miarą swego talentu. Na miejsce jedynego w Polsce koncertu, obrała tak drogi Jej Lwów, „przeznaczając cały dochód na cele „Bratniej Pomocy Uniwersytetu“ i II. Domu Techników. Niech na powitalnym Jej koncercie nie braknie nikogo, komu drogą jest polska Muza i przyszłość narodu Młodzież Akademicka.

N. KIRSANOWA i A. FORTUNATO, którzy powrócili właśnie do Lwowa, wystąpią dziś t. j. we wtorek, w operze Offenbacha „Złotnik z Toledo“. Romantyczna ta opera, osnuta na tle noweli Hoffmana, wystawiona została kilkakrotnie w ubiegłym sezonie z całym przepychem, na co zwróciła uwagę krytyka. Wznowienie „Złotnika“ spotka się napewno z dużym zainteresowaniem, tembardziej, że w przedstawieniu biorą udział tacy artyści jak Prawdzic, Okoński, Horner, Lowczyński, Lipowska, Ostrowska, Lubicz. Reżyseruje p. Okoński. Przy pulpicie dyrygenta p. Stadler.

WŁADYSŁAWA ORDON-SOSNOWSKA, znakomita artystka, która niedawno święciła u nas tryumfy, została zaproszona przez dyrekcję Teatrów Miejskich na dwa gościnne występy w „Kłatwie“ Wyspiańskiego. Rola Modeli w „Kłatwie“ należy do najznakomitszych w wielkim repertuarze tej genialnej artystki. Dzieło Wyspiańskiego granę będzie w tym samym składzie co na premierze, z wyjątkiem postaci księdza, którą kreować będzie p. Brzeski. „Kłatwa“ pójdzie tylko we czwartek i w sobotę.

PRYWATNE GIMNAZYUM MĘSKIE otwiera zakład naukowy Dr. Karpówny, Krasickich 18 a). Wpisy do klas I. — III. codziennie od 9—11 i od 3—4.

O WOJNIE GAZOWEJ w sali Tow. Politechnicznego we Lwowie przy ul. Zimorowicza 9.. o godz. 7:30 wieczorem w dniach 12. i 13. września odbędą się 2 odczyty t. j. we wtorek 12. b. m. mł. Eugeniusza Bergera, szefa wydziału chem. gazowego M. S. Wojsk. p. t.: „O wojnie gazowej“ i we środę d. 13. b. m. prof. K. Smoleńskiego p. t.: „Rola cukrownictwa w życiu gospodarczym Polski“.

ENDECKA DEMAGOGIA, która chciała się rozpiąć w niedzielę po ulicach Lwowa, znalazła przytułek w murach Strzelnicy, gdzie wobec skromnego grona naiwnych słuchaczy, popisywał

się młodszy narybek endecki i rozwojowy z różnych dzielnic Polski. Na tym konwentyklu naturalnie ujadano na socjalistów i dodawano sobie odwagi, aby w przyszłą niedzielę przeciw urzędzie „manifestację“ publiczną. A no, zobaczmy!

MILONÓWKA. W sobotnim ciągnięciu milionówki wyszedł nr. 467.996, zakupiony w urzędzie podatkowym w Ciężkowicach pod Tarnowem.

ZJAZD KAS CHORYCH. Wczoraj obradował we Lwowie, bardzo licznie obestany zjazd Kas Chorych z województw lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego. Zjazd miał na celu zorganizowanie Związku Kas, któryby skoordynował wysiłki tych instytucji w kierunku udoskonalenia opieki lecznictwa i opieki nad chorym robotnikiem. W zjeździe brał udział reprezentant min. opieki społecznej i województw. Sprawozdanie dokładniejsze pomieścimy w „Ochronie pracy“.

ZJAZDY. Z okazji Targów, Lwów gości rozmaite zjazdy. Najwięcej reklamy robi sobie „Rozwój“, w którym rozmaici macherzy chcą zrobić dobry interes na walce z handlem żydowskim. Radzili też przemysłowcy metalowi, którzy znów pomstowali na 8 godz. dzień pracy i urlopy robotnicze, bo te mogą mieć drobny wpływ na niebywałe dywidendy kapitalistów. Uchwalamo na przyszłym sejmie czynić starania, aby te dwie ustawy absolutnie zostały zniesione. Dlatego już obecnie kapitaliści łożą miliardy na wybory, aby te wypadły po ich myśli.

Odbył się też zjazd Związku Polaków wyznania mojżesz, który z powodu różnorodności jego uczestników jest instytucją mało żywotną. Dostało się tam posłom Steinhausowi, Löwensteinowi i Koliszerowi za ich dziwnego autoramentu politykę.

OFIARA KAMIENICZNIKA. Dinę S., handlarke, właściciel realności przy ul. Weteranów 1. 4, wyrzucił z mieszkania. Wymieniona ze zmartwienia usiłowała się struć kwasem octowym. Pogotowie rat. udzieliło jej pomocy.

KURSY WALUT. Na giełdzie oficjalnej we Lwowie wczoraj placono: za 1 dolara od 6.550 do 6.700, dol. kanad. 6.550, marki niem. 4—4.50, leje rum. 38—40, liry włoskie 280, franki franc. 530, fr. belg. 480, fr. szwajc. 1.300, kor. czeskie 205, kor. austr. stempl. 0.10, kor. węg. 3, f. szterl. 30.000 Mkp.

W Zurychu przedwczoraj notowano markę polską 0.7 i trzy czwarte.

Ze wszystkich miast Polski donoszą o gwałtownym spadku obcych walut.

Możeby zaczęły nareszcie tanieć i artykuły spożywcze. Drożyzna rosła, bo spadała marka, dziś czas na proces odwrotny. A przyspieszyć ten proces powinien rząd celowymi zarządzeniami.

ŚMIERTELNY WYPADEK. Michał Hryczyszyn, zarobnik, idąc przedwczoraj wieczorem do mieszkania znajdującego się w suterenach realności przy ul. Chocimskiej 1. 9, upadł na schodach, przyczem odniósł załamanie podstawy czaszki. Nieszczęśliwy zmarł na miejscu.

TRAGICZNE SAMOBOJSTWO NARZECZONYCH. Porucznik Lubomir Till przed tygodniem zaręczył się z Heleną C. zamieszkałą w Krakowie przy ul. Litewskiej. Wieczorem w ub. sobotę Till przybył do narzeczonej i po krótkiej z nią rozmowie strzałem rewolwerowym skierowanym w pierś odebrał sobie życie. Gdy nabiegli domownicy i zaczęli ratować dogorywającego, Helena C. podjęła leżący rewolwer i strzałem skierowanym w skroń zraniła się śmiertelnie.

KORZYSTALI Z ROZTARGNIENIA Izio Efruzi dnia 11 b. m. w południe pozostawił przez zapomnienie zarzutkę wartości 60.000 mk. na ławce w ogrodzie Kościuszki. Powróciwszy za parę minut ujrzał już tylko pustą ławkę.

Salomon Willig, z Podkamienia, zapomniał w pewnym gabinecie przy ul. Legionów swój portfel z 60.000 mk., który znikł stąd jak kamfora.

BANDYCI W ROLI POLICYANTÓW. Jan Walczak i Ignacy Bierwicki zorganizowali wielką szajkę, z którą popełniali liczne rabunki i morderstwa w b. Kongresówce i koło Iezuchowa. Wymienieni na linii kolejowej Lwów — Kraków — Warszawa, w mundurach policyantów często

nawet aresztowali podróżnych, których wypuszczali za wys. okupem. W okolicach nadgranicznych zaznajamiali się z przemytnikami, którzy następnie obrabowywali z kosztowności i wieszonych walut. Policja obu bandytów aresztowała w pociągu zdążającym do Krakowa.

DLA NIEDOKREWNYCH Ogólnie znana jest rzeczą, że połowa ludności cierpi na niedokrewność i wynikające stąd choroby. Wiadomo także, że jedynym środkiem leczniczym na niedokrewność jest żelazo. Odrażający smak żelaza został stanowczo usunięty przez wynalezienie patentowane piwo żelaziste, którego znakomite skutki zostały udowodnione przez komisję przemysłowo-lekarską i przez profesorów Uniwersytetu. Piwo żelaziste odznaczone zostało na Zjeździe lekarskim wielkim złotym medalem. Piwo żelaziste stołowe pić można w większej ilości, (do nabycia w restauracjach), piwo zaś lecznicze po jednej flasce dziennie (do nabycia w aptekach i drogueryach). Fabrykację prowadzi osobiście wynalazca inżynier-chemik Kwiatkowski. Zamówienia przyjmuje fabryka Drzewickiego, Lwów, Jabłonowskich 2.

Skandaliczne nadużycia w Państwowym Zakładzie drzewnym.

Policji doniesiono z Państwowego Zakładu Drzewnego (P. Z. D.) w Kępnie Rzeszyckiej p. tarnobrzeskiego, że skradziono wagon drzewa na szkodę skarbu państwa, i wysłano go 21 z. m. do Lublina, pod adresem Wolski, Lublin, ul. Foksal 1 16, nadawca Józef Zajma.

W śledztwie przyznali się: Roman Surdej, urzędnik P. Z. D., Mikołaj Rudeńko placowy i Zygmunt Krogulecki, że wagon ten sprzedał owemu J. Zajmie.

Zarządzone śledztwo, w którym brał udział delegat Izby kontrolnej ze Lwowa, ustaliło, że w tym urzędzie działały się skandaliczne nadużycia.

Przez parę lat, dyrektor tego zakładu Władysław Rausch, kazał robić wykaz na 7 tysięcy robotników na pobór prowiantów z Ministerstwa aprowizacji. Tymczasem pracowało tam około 300 robotników, a liczba osób z rodzinami nie przekraczała 700 głów.

Artykuły spożywcze, robotnikom wydawano w minimalnej ilości i lichej jakości, mamalyge i t. p., a najczęściej nie wydawano nic.

Natomiast dyrektor i urzędnicy wiktuały te całymi pakami ładowali do wagonów pod deską i rozsyłali znajomym, lub sprzedawali.

Paczki cukru po 50 kg. otrzymywał niejaki Igliekiewicz w Krakowie, Jan Maksysów w Zakopanem. Osobni posłańcy na koszt skarbu państwa zawozili paki wiktuałów do niejakiej Wandy Rylskiej, zam. w Brzechowicach, oraz do Fiderkiewiczów we Lwowie, do których transport ten dostawił Stefan Wójtowicz, kontrolor magazynów w P. Z. D.

Jan Maksys sprzedał 2 wagony zboża obszarnikowi Zbigniewowi Horodyńskiemu ze Zbydniowa, Horodyński zaś twierdzi, że wprawdzie kupił, lecz mniejszą ilość.

Dnia 1. maja b. r. Komita z Grębowa kupił 4.000 kg. pszenicy przeznaczonej na aprowizację robotników.

Ow. dyr. Rausch sprzedawał swym podwładnym urzędnikom drzewo wagonami po cenach własnych kosztów, a ci sprzedawali te wagony w paskę nawet i do Lwowa.

Do urzędników b. Ministerstwa Apropizacji wysyłano

całe paki prowiantów ukryte pod drzewem w wagonach.

Pozatem na rachunek skarbu państwa z rządowego materiału sporządzono meble dyrektorowi P. Z. D. Rauschowi.

Mile te stosunki przypominają gospodarke b. baszy tureckiego.

Śledztwo na razie trwa dalej przyczem aresztowano owego dyrektora i kilku urzędników.

Zakład ten rząd chciał oddać w prywatne ręce ponieważ przynosił on deficyt, ale ludność tych okolic na wiecu uchwaliła protest przeciw tej propozycji. Dziś widzimy z jakiego powodu przedsiębiorstwo to było deficytowe.

0 wolność paskowania dla producenta wiejskiego.

GROŻĄ WYGLÓDZENIEM LUDNOŚCI WE LWOWIE

Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmowych poseł Bryl referował i przeparł uchwałę sejmową, wbrew głosom posłów socjalistycznych, zezwalając producentom wiejskim pobierać dowolne ceny za produkta rolne. Ci nie mogą być ścigani za lichwą towarową.

Posłowie endecy wniossek tego posła poparli, to też obecnie w myśl ustawy ludność miejska i bezrolna po wsiach jest wystawiona na bezkarne obdzieranie ich przez bogatych kmiotków.

We Lwowie od wieków istniało prawo, że miejski urząd targowy, ceny targowe na artykuły żywnościowe w porozumieniu z handlarzami ustalał i ceny te wypisywano na dużej tablicy umieszczonej na placach targowych. W ostatnich latach tablice te zastąpiono cennikami, które powinna mieć każda przekupka na straganie.

Przekraczanie cen wytycznych przez przekupki i wieśniaczki karano różnemi drobnemi karami, przyczem jak wykazują wykazy kar, chłopci są karani stosunkowo rzadko.

Ale i ta tak wielka pobłażliwość władz nie zadowalała p. Bryla, który już poprzednio interweniował w Urzędzie waki z lichwą w obrocie „uciskanych“ kmieci.

W ub. niedzielę na wiecu delegatów chłopskich w Gwieździe, ów „advokat“ wolnego pas-

kowania, ciskał gromy potępienia na Magistrat, że przesładuje mleczarki wiejskie. Uchwalono udać się do Wojewody i Prezydium miasta w tej sprawie.

Jeden z obecnych na zebraniu robotników, starał się zgromadzonych przekonać, że paskarstwo wiejskie godzi w stan robotniczy, który w przeważnej części rekrutuje się z bezrolnych chłopów. Paskarzom, chłop paskarz nie zaszkodzi. Zausznicy p. Bryla, nie dali jednak dokończyć tej mowy.

Wiceprez. Stahl, przyjął ową deputację. P. Bryl zagroził, że gdyby traktowano i karano chłopów na równi z miejskimi przekupkami, to jego zwolennicy zbankrutują miasto i nie dowieza na targi miejski swych artykułów spożywczych. Poradzano deputacji, aby wysyłała swych delegatów na posiedzenia komisji cennikowej, na której ceny będą się ustanawiać.

Żądania tej „deputacji“ są niezem niezasadnione i prowokują cały ogół ludności nie tylko w mieście lecz i w państwie, poza bogatymi chłopami i obszarnikami.

Mamy tu do czynienia ze zbyt grubą demagogią, aby się na niej nie poznać i jak na to za siłguje napiętnować.

Odkrycie tajnej gorzelnii w Warszawie

W Warszawie wykryto największą z dotychczas wykrytych w Warszawie potajemnych gorzelnii. Mieściła się ona w domu nr. 95 — 97 przy ulicy Dzielnej, w fabryce mydła, należącej do Hipolita Rozenbluma.

Po uprzednim obstawieniu fabryki przez policyantów, nadkomisarz Szypulski zapukał do furtki, i dopiero po upływie 15 minut otworzył Samuel Hassen, krewny Rozenbluma, który pełnił tam funkcję dozorca fabryki i kantoru.

Po szczegółowym obejrzeniu fabryki, potajemnej gorzelnii nie znaleziono, dopiero po pewnym czasie zwrócono uwagę na szopę przylegającą do ściany, drzwi której były zamknięte na klódkę.

Po otworzeniu szopy, następne drzwi prowadziły do obrzynie 4 okiennej ubikacji, gdzie mieściła się kompletnie urządzona wielkich rozmiarów potajemna gorzelnia. Znaleziono tam: 2 aparaty gorzelnicze czyli koły żelazne wmurowane każdy o pojemności przeszło 50 wiader, 2 kolumny rektyfikacyjne z chłodnikami, 24 duże beczki zaciera cukrowego (800 wiader), 2 beczki melasy, 2 wiadra gotowego spirytusu, 12 funtów drożdży, alkoholomierz, cukromierz, wagi, kubki, 5 pustych beczek po melasie, zbiornik do gotowego spirytusu oraz zapas węgla i drzewa.

Przy pracy zastano braci Mikowskich: Abra-

ma i Ele. Ostatni, jak się okazało, zawodowy gorzelany, już w r. ub. ujęty również na gorącym uczynku pędzenia wódki w potajemnej gorzelnii.

W chwili rewizji p. Szypulski polecił gorzelanym w dalszym ciągu pędzić wódkę, lecz po 15 minutach Mikowski zaprzestał. Jednocześnie p. Szypulski zauważył, że spirytus nie cieknie z chłodnika do wiadra, przypuszczał więc, że jest zamknięty kran, lub że kocioł jest pusty. Wtedy p. Szypulski zażądał, aby gorzelany puścił zimną wodę, lecz ten przeciwnie kran zamknął i podłożył węgla pod pusty kocioł. Wtedy na rozpalony kocioł gorzelany puścił wodę i spowodował eksplozyję. Tylko dzięki energicznej i bezwzględnej postawie policyjnej nie dopuszczono do strasznej eksplozyji, wskutek której ponieśliby niechybnie śmierć policyjanci i gorzelani czyli 10 osób. Badany Ele Mikowski co zamierzał uczynić, oświadczył z zimną krwią, że chciał kocioł wysadzić w powietrze, przyczem powiedział, że „ja bym się pierwszy zabił gdyż zamiast gnęć w więzieniu, to mi wszystko jedno, lepiej od razu zginać“.

Oprócz Hassena i gorzelanych aresztowano jeszcze stróża domu. Wspólnicy fabryki mydła i gorzelnii znikli z mieszkania już o godz. 5-tej nana.

W sobotę przybyła do Lwowa Misya szwajcarska, złożona z najwybitniejszych przedstawicieli szwajcarskiego świata ekonomicznego w towarzystwie reprezentantów rządu polskiego i poselstwa polskiego w Szwajcaryi.

Od onegdaj bawi we Lwowie Misya z Ukrainy sowieckiej z p. Filipowiczem na czele. Misya ta dokonała na Targach bardzo znacznych zakupów, szczególnie w dziale maszyny rolniczych, wyrobów metalurgicznych i chemicznych a także w dziale urządzeń biurowych.

Transakcje wczorajsze na Targach szły w miliardy.

Oprócz wspomnianych zakupów, dokonanych przez Misję ukraińską miały miejsce wielkie obroty w przemyśle papierowym i dziale mechaniki precyzyjnej.

Akcja przedwyborcza KANDYDATURY.

Naogół wszystkie prawie stronnictwa ustaliły już listy kandydatów do Sejmu i Senatu, jednakże list tych jeszcze nie ujawniają. Czołowym nazwiskiem listy narodowo-demokratycznej, będzie gen. Józef Haller; Nar. Zjed. Lud. do urny wyborczej w Warszawie prowadzić ma b. premier p. Ponikowski, a na pierwszym miejscu listy Nar. Unii Państwowej ma być umieszczony prof. Makowski, minister sprawiedliwości.

Do Senatu wysuwa „Wyzwolenie“ posła Woźnickiego i posła H. Sliwińskiego, a P. S. L. „Piaś“ redaktora Wystoucha, dra Greka i posła Osieckiego

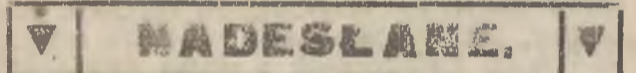
NA KRESACH.

(Wap). W związku ze zbliżającymi się wyborami do sejmu i senatu, prawosławny biskup grodzieński Włodzimierz polecił podległemu duchowieństwu przeprowadzić agitację wyborczą za blokiem mniejszości narodowych.

WILNO, (Russpress). Białoruski komitet wyborezy dla wszystkich ziem białoruskich, znajdujących się w granicach republiki polskiej, ogłosił jako hasło wyborcze: „Na obszarach białoruskich wszystka ziemia dla tutejszego pracującego włościanstwa“.

SPIS WYBORCÓW W WARSZAWIE

Z zestawienia liczby osób figurujących na spisach wynika, że w Warszawie w 340 obwodach głosowania ogólna liczba wyborców stanowi: do sejmu 543.8966, do senatu 339.356 czyli 32 procent.

Lekarz - dentysta Wanda Majewska
powróciła i ordynuje od godz. 9—1 przy ul. Fredry 9.

ZAWIADOMIENIE.

1167
Restauracya pl. Maryacki 5 (dawniej Hotel francuski) poleca **doborowe OBIADY i KOLACJE** o każdej porze.

Codziennie koncert muzyki salonowej.

Komunikaty.

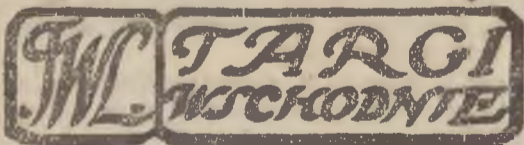
× O POPRAWĘ BYTU NAUCZYCIELSTWA PRYWATNYCH SZKÓŁ Powszechnych. Ognisko Związku P. N. S. P. urządza we wtorek dnia 12. b. m. o godz. 6 1/2 wiecz. w lokalu własnym (gmach Skarbka I. p.) zebranie, na którym omówioną będzie sprawa wynagrodzenia nauczycielstwa prywatnych szkół powszechnych i ustalony w tym kierunku postulat.

NA APROWIZACJĘ G. SŁĄSKA.

WARSZAWA, 11. września. (A. W.) Rada ministrów uchwaliła przeznaczyć 4 miliony marek na sprawy związane z aprowizacją G. Śląska. Również zarządzone zostanie na G. Śląsk znacznych zapasów mąki wypożyczonych chwilowo z magazynów wojskowych.

ILE NIEMCY DRUKUJĄ DZIENNIE BANKNOTÓW.

KATOWICE, 7. 9. (Pat.). „Ostdeutsche Morgenzeitung“ donosi z Berlina: Pruski urząd finansów komunikuje, że celem zaradzenia nadmiernemu brakowi środków płatniczych puszczono w obieg w przeciągu 10 dni banknotów w sumie 23 miliardów marek niemieckich, to jest około 10 proc. ogólnej sumy banknotów znajdujących się w obiegu. Drukarnia wybija obecnie dziennie do 2 miliardów 600 milionów banknotów, wydajność ta będzie powiększona w ciągu miesiąca do 4 miliardów dziennie.

Rumuni na II. Targach Wschodnich. Zarząd Targów Wschodnich otrzymał z Bukaresztu telegraficzną wiadomość, iż Delegat rumuńskiego Ministerstwa przemysłu dyr. Christodolescu w towarzystwie prezesa, sekretarza i członków bukaresztańskiej Izby handlowej, wracając z Pragi w poniedziałek 11 bm. zwiedzili na specjalny rozkaz swego Ministerstwa II. „Targi Wschodnie“

Korespondentka „Journalu“ i „Le Petit Parisien“ na „Targach Wschodnich“. Bawi we Lwowie specjalnie wysłana na Targi Wschodnie korespondentka pism paryskich „Journal“ i „Le Petit Parisien“, adwokatka Sądu apelacyjnego w Paryżu, p. Jaqueline Bertillon, która w dniu wczorajszym zwiedziła „Targi Wschodnie“.

Czy kupiłeś już markę wyborczą za 1000 mk?

Teatr żydowski dyr. S. M. GIMPEL Jagiellońska 11. Ostatnie 6 gośc. wyst. Trupy wil.

Dziś we wtorek 12 września o 7:30 wieczorem

po raz ostatni Dzień i noc

Tragedja w 4 aktach z pozostałej pośmiertnej spuścizny Sz. An-skiego. - Opracował A. Kacyzne. - Reż. L. Kadison.

Bilety sprzedaje się codziennie od godziny 11—1 i od 4—7 w księgarni „Beth Israel”, Jagiellońska 15 codziennie od godz. 7 wieczorem, w sobotę od 11 przez cały dzień i niedzielę od 11—2 popoł. i od 5—8 wieczorem w kasie teatru. — Kierownik trupy M. Mazo. 1201

Trupa pozostaje we Lwowie do 18. b. m. — W razie niepogody przedstawienia odbywają się w zamkniętej sali.

Jutro w środę 13 września o godz. 7:30 wieczorem

po raz ostatni Na pograniczu dwóch światów

(DYBUK).

Legenda dramat, w 4 aktach Sz. An-skiego

Wiadomości z Tarnopola.

(Korespondencya własna).

Za jakie „winy” żołnierz polski w Tarnopolu jest przyrzany i surowo karany? Tarnopolszczyzna od czasów samodzielnego istnienia państwa polskiego stanowi odrębny teren, na którym leceważy się ustawy konstytucyjne. Kwitnie tutaj w najlepsze samowola policyjna, lada kacyk administracyjny czy wojskowy pozwala sobie na postępkę, które są drwinami z wolności obywatelskich, z prawa, a także i z powagi piastowanych przez nich urzędów. Teror policyjny państw, szalał bezkarnie przez dwa lata, dając się we znaki naszym organizacjom partyjnym, usiłując je — na szczęście bezowocnie — zniszczyć doszczętnie.

W szeregu obrazków postaramy się zilustrować samowolę panoszącą się w Tarnopolu szeregiem przykładów i charakterystycznych wydarzeń.

W poczekalni II. klasy tut. dworca znajduje się takie ogłoszenie (cytuujemy dosłownie):

Szeregowcom i podoficerom niższych stopni tut. garnizonu, jakoteż i przybywającym z innych garnizonów nie wolno zatrzymywać się w poczekalni II. kl. w stacji Tarnopola, lecz tylko w kl. III. Nie stosujący się do tego ogłoszenia będą

pryzytrzymywani i surowo karani. Podp. ppłk i dowódca garnizonu w Tarnopolu Pomiankowski.

Komentarze do tego ogłoszenia są chyba zbyt liczne. Wystarczy tylko zaznaczyć, że klasa III. na dworcu tarnopolskim jest kompletnie zrujnowana i publiczność tłoczy się na brudnym, owszawionym kurytarzu. Tekst odezwy analogicznej do zakonów carskich generałów. „Psom i żołnierzom wstęp wzbroniony”. Ale pisze się to w demokratycznym i republikańskim państwie.

Sekretarz policyi państw, który rozmawia po rosyjsku, gniewa się na język ukraiński, a restauratorom każe pełnić funkcje szpiegowskie. Sekretarz tut. P. P. chadzący stale w cywilu, ma bardzo szeroką naturę. W restauracji publicznie potrafi głośno oburzyć się na obywateli mówiących po ukraińsku i żądać od gospodarza lokalu, aby się sumitował, dlaczego rozmawia z nimi w ich języku. Każdy osobnik, przybywający do Tarnopola, napelnia p. sekretarza żywym niepokojem; można by mu to ostatecznie wybaczyć, gdyby swoich funkcji wywiadowczych nie spychał wzorem rosyjskich ochraniaików na barki kawiarzy i restauratorów.

Odpowiedź z Bitkowa

Proszę o umieszczenie odpowiedzi na sprostowanie P. Dyr. Stockera, umieszczone w „Dzienniku Ludowym” Nr. 193 z dnia 3 września 1922.

Prawdą jest, że Dyrekcja odebrała wspomniane firy i dopiero po 5 dniach strejku zgodziła się dać 40 000 Mp. miesięcznie jako rekompensatę za firy. Co do aut, to prawdą jest, że robotnicy i żony robotników zawsze przysiadali na auta ciężarowe, od kiedy auta te były przez firmę „Dąbrowa” sprowadzono do Bitkowa, a P. Dyr. Stocker szoferom zagroził wyrzuceniem bez wypowiedzenia, jeżeli weźmie kogo po drodze na auto. Koncesji na to nie potrzeba, ponieważ przewożenie nie odbywa się za opłatą, tylko okazjnie i żądała firma nie zabrania takiego przysiadania się. Kopalnia jest położona o 15 km od miasta Nadwórny, dokąd trzeba jeździć na zakupy po artykuły pierwszej potrzeby, zaś odpowiedzialność firma nie ma, ponieważ każdy robotnik jest ubezpieczony i właśnie z wypadku wspomnianego w sprostowaniu robotnik do dziś jest chory i niezdolny do pracy, ale ani firma nie daje mu odszkodowania, ani nikt od firmy takiego odszkodowania nie żąda. Prawdą jest, że urzędnicy, przydzieleni do administracji mieszkań, wzbraniłi się dawać reperacje mówiąc, że robotnicy na swój koszt będą musieli to robić i prawdą jest, że p. Dyr. Stocker dopiero w czasie strejku oświadczył, że nie ma zamiaru nie reperować mieszkań. Prawdą jest, że wspomniany robotnik został wydalony bez powodu, ponieważ sam Dyr. Stocker przyznał, że jest robotnikiem dobrym, pilnym i pracowitym, a co do sprzedaży wódki i gry w karty, jest od tego policyja państwowa na miejscu. Jest jeszcze jeden dowód niesłusznego wydalenia, mianowicie że Dyr. Stocker na skutek strejku pięciu robotnikom 8-tygodniowy zarobek jako odprawę. Zaś co do upijania się, to i w konsumie kopalnianym, zarządzanym przez zarząd kopalni, także zaszedł wypadek, że robotnika nieprzytomnego z powodu upicia się zawieziono wózkami do domu. Prawdą jest, że delegacja chodziła za p. dyrektorem od poniedziałku i dopiero w piątek pertraktowała z nim w kancelarii warsztatowej, ale tylko po to, ażeby się dowiedzieć, że p. dyr. wszystkie żądania odrzuca.

Prawdą także jest, że sekretarz Rzemieniecki w piątek w południe dnia 18 września po wybuchu strejku tylko w warsztacie interweniował telefonicznie u p. Stockera, który powiedział, że może i cała kopalnia strejkować przez trzy tygodnie, a więc wcześniej była delegacja u p. dyr. aniżeli podaje sprostowanie, a w ciągu strejku p. dyr. na interwencję p. nadradcy Szwabowicza, nie chciał delegacji przyjąć, tylko wszystkich robotników. To wszystko moge udowodnić świadkami, jeżeli p. dyr. Stocker tego sobie życzy.

Sekretarz okręgowy

Z. R. P. G. w Nadwórnie Rzemieniecki

—...—

3 ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ METALOWCY! Z powodu akcji cennikowej w firmie „Braci Biskupskich” w Kołomyji, metalowcy nie podejmują pracy aż do odwołania.

§ GRUPA PIEKARZY W STANISŁAWOWIE. Zawiadamia, że z powodu rozpoczętej akcji cennikowej i zbojkotowania kilku piekarzy uprasza się omijać Stanisławów aż do odwołania.

—...—

Sprawy partyjne.

* POSIEDZENIE KOMITETU WYBORCZEGO P. P. S. We środę, 13. b. m., o godzinie 7-mej wieczór odbędzie się w lokalu przy ul. Ormiańskiej 2. II. p., zebranie komitetu wyborczego P. P. S., na które wzywa się tow. Cieśliewicza, Bednarskiego, Chrystowskiego, Andrasika, Rosyana, Laskowskiego, Salamandra, Tarnawskiego, Władkę i Żelazkiewicza.

Sprawy bardzo ważne. Obecność wszystkich konieczna. — Przewod. Rady Rob. P. P. S. Szczyrek Jan.

—...—

Komunikaty.

× Z UNIwersytetu Ludowego im. A. Mickiewicza. We wtorek, 12-go b. m., o godz. 7-mej wieczór odbędzie się w Sekretaryacie Uniw. Lud. przy ul. Bourlarda 5. posiedzenie Zarządu. Ze względu na ważność spraw uprasza się wszystkich członków Zarządu o punktualne przybycie. Związki zawodowe zechcą wysłać swych delegatów.

× BACZNOŚĆ PIEKARZE! Drugi Oddział Centralny robotników piekarskich ul. Kazimierzowska 15, we Lwowie, zawiadamia towarzyszy, że z dniem 10-go września 1922 r. zostaje otwarte przy oddziale Biuro Pośrednictwa Pracy.

Każdy robotnik piekarski przed objęciem pracy w piekarni ma zawiadomić Biuro Pośrednictwa Pracy.

Samowolne objęcie pracy w piekarni przez robotnika naraża go na nieprzyjemność, bo robotnicy zorganizowani nie będą z nim w piekarni pracować.

Za Zarząd:

Rubaszewski
Sekretarz.Wiener
Przewodn.

Ze sportu.

LECHIA—CZARNI 1:3 (0:2). 8-go b. m., zakończył się match rewanż zwycięstwem „Czarnych”. Gra prowadzona przez „Czarnych” dość ospale, przez poszczególnych graczy „Lechii” brutalnie.

LECHIA II.—CZARNI KOMB. 1:0 (0:0). Zawody trwały dwa razy po 25 minut. Dla „Czarnych” bardzo korzystny wynik, grało 6 graczy

Sobota:

Z. K. S. HASMONEA—POGOŃ (Stryj) 3:1 (2:0). Zawody kwalifikacyjne o przejście do klasy A. Gra bardzo ładna, zasłużone zwycięstwo drużyny lwowskiej, która od początku do końca miała przewagę nad przeciwnikiem.

Niedziela:

WISŁA — CZARNI 4:1 (3:0). Zupełnie niezasłużona porażka „Czarnych”, którzy przez cały przeciąg gry mieli znaczną przewagę nad krakowską drużyną, o czym świadczy stosunek rógów 13:2 na korzyść „Czarnych”. Pierwszą i czwartą bramkę uzyskała „Wisła” z pozycji spalonej, trzecią z rzutu karnego, którego inny sędzia byłby ze względu na błotniste i śliski teren zapewne nie podyktował. „Czarni” grali z dużym „pechem”, znaczna ilość oddanych strzałów odbijała się od słupków, inne znów o centymetry chybiały celu. Obie drużyny grały ładnie.

LECHIA—A. Z. S. 4:2.

KRAKÓW: CRACOVIA—POGOŃ 4:1. Zawody mistrzostwo Polski. „Cracovia” zrewanżowała się wprawdzie za ostatnią porażkę we Lwowie, lepszy stosunek bramek „Pogoni” stawia ją jednak na pierwszym miejscu.

—...—

Książki szkolne

Wszelkie podręczniki szkolne dla szkół powszechnych i średnich, lektury i książki pomocnicze posiada

Księgarnia Ludowa

we Lwowie, ulica Szajnochy 1. 2.

Zbierajmy fundusz wyborczy P. P. S.

UBRANIA MĘSKIE ZIMOWE 26000 Mk

z bardzo dobrego wełnian. materiału i dodatków

26 Kurtki na wacie 29000 Mk Raglany od 23000 Mk

BUCIKI ZAGRANICZNE MĘSKIE 16.000 Damskie 13.000 Mk.

POWSZECHNY SKŁAD ODZIEŻY w pasażu Mikolascha I. piętro
(dawniej sala Koła literackiego obok KINA LUX).

OGŁOSZENIA.

NA TARGI WSCHODNIE pokoje umeblowane do wynajęcia. Biuro Asnyka 8. 1268

KTO chce kupić lub sprzedać dom, wille, kamienice, dobra lub takowe wydzierżawić niech się zgłosi do biura Asnyka 8. 1268

ODBIORCÓW na wolne mieszkania na warunkach z góry przyjętych dostarcza natychmiast Biuro Asnyka 8. 1268

KTO ma jakie wolne mieszkanie niech się zgłosi do Biura Asnyka 8. 1268

J. A. BACZEWSKI w Zniesieniu koło Lwowa poszukuje palacza kotłowego — zgłoszenia we fabryce w Zniesieniu. 1267

Państwowe Zakłady Naftowe

Główna Dyrekcya Lwów, Zyblikiewicza 10.

1260

Skład kurtkowy ul. Chocimska (boczna Gródeckiej).

Sklep detajlny Nr 1, ulica Żółkiewska I. 159

dostarczają z Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu

benzynę, naftę, olej gazowy, sm. rv. parafinę, świece

FIRMA J. A. Baczewski, Zniesienie koło Lwowa poszukuje robotnic do fabryki likierów i kobiet do mycia flaszek — zgłoszenia w fabryce w Zniesieniu. 1262

POSZUKIWANY majster szewski z koncesją bez kapitału, posiadający zdolności w kroju do samodzielnego prowadzenia warsztatu w Borystawiu. Zgłoszenia listownie Zofia Brodowska, Borysław.

ROBOTNICZĘ do delikatnej roboty przyjmie Małopolska fabryka żarówek we Lwowie. Zgłaszać się ul. Lwowskich Dzieci (dawniej Polna) z dokumentami i świadectwami. 1270

KINOLUX :: Pasaż Mikolascha ::
Zmiana programu dwa razy, w tygod.: we wtorki i piątki.

Od dziś 12 września br.

Wielki awanturny dramat amerykański w 6 akt

Żółte niebezpieczeństwo

W głównej roli FRYDERYK ZIELNIK. 1270

**PIECZECIE
MONOGRAMY
TABLICE**

wykonuje najtaniej bo pracownia na I. piętrze

Rytownik **D. WEISS**
LWÓW, SYKSTUSKA 13. 1179

Warstata samochodowe, garaże, benzyna, oliwa, opony, dętki.

„Auto-motor“

Lwów, ul. Kopernika 54, tel. 194. 1246

WYSKOK Fabryka wódek i najprzedniejszych likierów
w Bielsku na Śląsku Cieszyńskim 1269

wystawia swoje znakomite wyroby w pawilonie II. D.

Próbne likiery gratis.

Przedstawiciel na Małopolskę Wschodnią: **Jakób Juffe**, Lwów, ulica Wybranowskiego I. 9.

SUKNA

w wielkim wyborze na ubrania męskie sportowe, palta, zarzutki, kostjomy, płaszcze damskie i t. p. poleca 1220

Fabryczny Skład Sukna Ralski & Grocholski

Lwów -- ulica Rutowskiego liczba 7 naprzeciw Katedry.

KRAWATY

ANGIELSKIE

POLECA NAJTANIEJ **MAGAZYN NOWOSCI DLA PAŃ I PANÓW** 1213

„The Gentleman“

we Lwowie, pl. Halicki I. 12. (róg Batorego).

Zbierajmy fundusz wyborczy P. P. S.

Dr. med. WŁADYSŁAW GOLDMAN
ordynuje ulica Wołyńska 1. 5
(naprzeciw rogatki Żółkiewskiej).

DRUKI i STAMPILIE
wykonuje DRUKARNIA i WYRÓB PIECZĘCI
I. FRIEDMANA, Lwów, ul. Sykstuska 4

Dr. IGNYCY LÖWENHECK
ordynuje w chorobach wenerycznych i skórnych
od 12-1 i 3-5 ul. Zielona 17. 14

Dr. Hermelin powrócił
Jagiellońska 11 a. 23-3

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych **Dr. A. NADEL**
15 ordynuje od 12-1 i od 3-5 pop.
PLAC HALICKI 7 (NAD KAWIARNIĄ CENTRALNĄ)

Dr. Schwarz Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Był Sekundarysz szpitala powszechnego ul. Słowackiego 4 (naprzeciw g. poczty). Leczenie plam, brodawek, włosów elektrolizą i lampą kwarcową. 11

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. J. MUND**
12 b. Sek. szpitala wiod. i lwow. ordyn. 8-9, 12-1, 3-6
Lwów, Asnyka 1 (róg Pańskiej).

Na wesela -- zabawy WYPOŻYCZALNIA ODZIEŻY
Sozański, Lwów, ul. Podwale 1. 980

W chorobach skórnych i wenerycznych **Dr. LOLA FÜLLENBAUM**
23 sekundarysz szpitala powszechnego
Ordynuje od 3-6 popołudniu Żółkiewska 33.

Dr. Klara Frisch-Sawicka
ordyn. w chorobach skórnych i wenerycznych dla kobiet
WAŁOWA II. 20

Dr. ALEKSANDER ROSENBERG
ordynuje w chorobach kobiecych i pociżniczych
Sykstuska 2. 25

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista **Dr. FRISCH** ulica Wałowa II. 44

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej
Rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17. 1172

Nowe Kapelusze i czapki meskie, damskie i dziecięce — kiosk kapeluszy pl. św. Ducha (obok kościoła OO. Jezuitów)

TWORZYJANSKI i Ska

Stare przerabia na najnowsze fasony. Składnica ul. Kościelna 1. 8. (gmach Izby rzemieślniczej). 1200.

Ważne dla młodzieży szkolnej!
OBUWIE najtaniej
Grodecka 1 róg Krasickich 19

Zdrowi robotnicy dzienni znajdują stałe zajęcia przy ładowaniu żelaza w nrmie 26
L. TENNENBAUM i SYNOWIE.
Zgłoszenia w magazynie przy ul. Gazowej 5 (tor kol. elektr.).

ABSOLWENTKA
Wiedeńskiej Akademji muzycznej
udziela lekcji gry na fortepianie.
Lwów, Kopernika 60 II. p. 1240

Wpisy na kursa wieczorne

szkół rzemieślniczych doksztalających działu metalowego i elektrycznego (mechanicy, ślusarze, monterzy, kowale, tokarze, zegarmistrze, rusznikarze, optycy, elektromechanicy i elektroinstalatorowie oraz pokrewne rzemiosła) odbędą się w Państwowej Szkole Przemysłowej we Lwowie, przy ul. Snopkowskiej 1. 47. w sali Nr. 42 na I. piętrze w dniach od 15. do 20. września b. r. w godzinach od 6-8 wiecz. w dni powszednie oraz od 11 do 1-szej w południe, w niedziele. — 1257 **DYREKCJA.**

Państwowa Szkoła Przemysłowa we Lwowie
(ul. Snopkowska 1. 47)

Wpisy na sześciomiesięczny kurs elektrotechniczny wieczorny dla elektromonterów — odbędą się w dniach od 18. do 21. września b. r. w kancelaryi szkoły między godz. 6-7 wieczór. Nauka na Kursie odbywać się będzie w dni powszednie codziennie od 6-9 wiecz. i w niedziele od 9-12 w poł. Warunki przyjęcia ogłoszone w westybulu szkoły. — 1256 **DYREKCJA.**

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

członków Konsumu konduktorów, Słow. rejestr. z odp. udział. odbędzie się 20-go września o godz. 9. rano w sali Z. Z. K. ul. Grodecka 169 z nast. porządkiem dziennym:
1) Odczytanie protokołu z ost. wal. Zgrom.
2) Ponowna uchwała i odwołanie likwidatorów.
3) Uzgodnienie statutu z ustawą o współdzielniach.
4) Generalne sprawozdanie lustratorów i komisji rewizyjnej (z 5-ciu) z gospodarki starego zarządu za r. 1921.
5) Sprawozdanie obecnego zarządu z swej czynności za czas bieżący.
6) Sprawa udziałowa.
7) Wnioski.
W razie braku kompletu Zgromadzenie odbędzie się o godz. 10 przed południem z tym samym porządkiem dziennym. 1271 — **ZARZĄD.**

P-I-O-N
Zakłady Przemysłowe
Lwów, Lwowska 48 Telefon 476

- dostarczy ze składów:
- DLA PRZEMYSŁU WOGÓLE:**
7 kotłów parowych: 12, 16, 36, 60, 75, 105 i 205 m²,
6 maszyn parowych: 6, 20, 60, 100, 200 i 250 HP.
5 lokomobil parowych: 15, 25, 65, 100 i 300 HP.
5 motorów Diesel: 29, 45, 65, 100 i 300 HP.
3 motory ropowe: 25, 35 i 50 HP.
6 pomp centryfugalnych, różnych wielkości.
1 pompa parowa.
6 zbiorników różnej wielkości i wiele innych.
  - MASZYNY DO OBRÓBKI METALI:**
3 tokarnie: 700, 1000 i 2000 m/m.
5 wiertarek słupowych,
1 frezerka,
1 maszyna do toczenia bukszy kołowych i wiele innych.
  - MASZYNY DO OBRÓBKI DRZEWA:**
1 kompletny garnitur z 10-ma maszynami z przynależnościami,
1 wyrówniarka-heblarka 500 m/m,
1 piła taśmowa 700 m/m,
1 cyrkularka, 2 gatry 600, 800 m/m,
4 duże podwójne cyrkul. do cięcia desek z kłoców,
1 automatyczna szlifierka do pił taśmowych i wiele innych.
  - MASZYNY MLYNARSKIE:**
1 kompletne urządzenie młynowe,
1 para wałecy, 1 maszyna szczołkowa,
5 cylindrów mącznych centryfugalnych,
4 par kamieni sztucznych „Ideal”,
10 magnetów ochronnych do młynów i wiele in.
  - AUTOMOBILE I PLUGI MOTOROWE:**
1 automobil osobowy „Packard” 60 HP.
1 automobil ciężar. „Praga” z kardaniem, gumy,
1 automobil ciężar. „Seiden” z kardaniem, gumy,
1 automobil ciężar. „Bergman” łańcuch, gumy,
1 plug motorowy „Excelsior” 3-skibowy,
1 plug motorowy „W. D.” 6-skibowy,
1 plug motorowy „Stock” 6-skibowy,
1 plug motorowy „Praga” 5-skibowy,
1 plug motorowy „Komnick” 6-skibowy,
1 plug motorowy dwumaszynowy „Ventzky” i wiele innych.
  - RÓŻNE:**
Bezki żelazne różnych wielkości,
Prasa do wygniatania oleju,
1 wagon srub i naśrubków sortowanych,
130 rur kotłowych mannesmannowskich,
24 gniotowników — mieszarki do różnych celów,
Wyciąg budowlany „non plus ultra”,
2 prasy do dachówek cementowych,
1 duży wóz mieszkalny ew. meblowy,
Prasa do wyrobu płytek posadzkowych,
20 kół żelaznych do wozów ciężarowych,
Garnitur kół trybowych do turbiny koła wodnego,
Ruszt schodkowe do lokomobil i wiele innych.
  - ROLNICZE:**
Młocarnia 4 HP,
Siewnik do konicyzny,
Siewnik do sztucznych nawozów,
Sortownik do ziemniaków,
4 kopaczki maszynowe do ziemi,
10 wozów gospodarskich i wiele innych.
  - OLEJE, SMARY, ROPA, BENZYNA I OLEJ GAZOWY.**
9. „CLEAN”, preparat do czyszczenia i desynkcyj podłóg, mebli i t. p.
1236 — **Oferty składu:**

P-I-O-N
Zakłady Przemysłowe
Lwów, Lwowska 48 Telefon 476

Inserujecie
w
Dzienniku
Ludowym.

Niniejszem zawiadamiamy Sz. Klientę, że otrzymaliśmy na sezon jesienny i zimowy 1922/23 rok najnowsze
ŻURNALE, FORMY męskie i damskie (Międzynarodowej Akademji)
oraz **Manekiny zagraniczne.**
Prosimy Szan. Klientę zwracać się z wszelkimi zleceniami oraz po wszelkie informacje do firmy 1266
B. BREGMAN, WARSZAWA Karmelicka 11, tel. 63-29.
Kierownik: N. LIPSZYC.

Rok założenia 1881.

Alojzy Hübner

Lwów, Rynek 38
poleca

1242

:: farby, oliwy, :: :: wyroby :: :: artykuły ::
smary, benzynę, szrotkarskie gospodarcze.

Fabryka likierów i wódek polskich
ROSECKICH S. A. we Lwowie

zawiadamia niniejszem P. T. Odbiorców, że z powodu przebudowy i bardzo znacznego rozszerzenia fabryki **nie wystawia** tym razem na **TARGACH WSCHODNICH**.

Fabryka nasza wybudowana według zasad najnowszych zdobyczy techniki zaopatrzona w najlepsze aparaty destylacyjno-rektyfikacyjne pozostaje pod pierwszorzędnem kierownictwem fachowem i wyrabiać będzie wkrótce li tylko

najszlachetniejsze wódki i nalewki polskie
oraz najdoskonalsze likiery dorównujące zupełnie wyrobom francuskim i holenderskim.

ZLECENIA — **Biuro firmy we Lwowie, ul. Jagiellońska 1. 2**
PRZYJMUJE Nr. telefonu 588. — Adres telegr. **TOWAKOS Lwów.**

GRANDE DISTILLERIE des LIQUEURS SURFINES
ROSECKI Société Anonyme à Lwów.

Uwaga **A. BRAUN** Uwaga
Rutowskiego I.

Poleca na sezon zimowy: Welury i double ang. na płaszcze damskie Kangary i Schewioty na ubrania męskie jakoteż gabardynę, schewioty i trykoty jedwabną na suknie damskie we wszystkich kolorach. Po cenach konkurencyjnych. 1258

MASZYNY do szycia

najnowszych systemów, części składowe tychże, przybory do krawieczyny i do robót ręcznych, poleca

Aleksander MALIMON

Skład maszyn do szycia

6 Lwów, Wałowa 11 A.

Przyjmuje również maszyny do naprawy

„MERCEDÉS”

MASZYNY DO PISANIA

i inne maszyny i urządzenia biurowe poleca po cenach konkurencyjnych **Dom dla nowoczesnych urządzeń biurowych**

NORBERT EHRLICH, Lwów, Kopernika 5. Telef. Nr. 859.

„TARGI WSCHODNIE” PAWILON CENTRALNY (Sukiennice) I. koma lewego skrzydła.

FABRYKA skór i obuwia

„PELLIS”

Ska z ogr. por. we Lwowie.

Fabryka:

Św. Marcina 1. 38.
Telefon nr. 666.

Biuro:

Hetmańska 1. 22.
Telefon nr. 828.

Oferuje:

skóry podszewowe i boks

w pierwszorzędnym gatunku.

1102

Wina krajowe JABŁOWIN
WYTWÓRNI

nie ustępujące niczem winom gronowym. znakomite w smaku, bez żadnych domieszek, **czysty wycisk owoców**

Prosimy próbować!!

w Pawilonie IX na **Targach Wschodnich**

Biuro zamówień „**JABŁOWIN**”

LWÓW, UL. BOGUSŁAWSKIEGO 9 — II. TELEF. 6
(WEJŚCIE Z ULICY PELCZYŃSKIEJ). 27

Targi Wschodnie, Pawilon Banku Ziemińskiego

Elegancką Bieliznę Męską

z pierwszorzędnego materiału krajowego i zagranicznego poleca

1253

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA BIELIZNY

„LEOPOL” Lwów,
ul. Łyczakowska 7

Wystawiamy na Targach Wschodnich
Najnowsze modele świeczników,
lamp stołowych, biurowych

i t p. 1254

Jakób Kahane i Ska

Lwów, Kopernika 2.
Reprezentacja fabryki ŚWIECZNIKÓW
i BRONZÓW. **W. HUPPERT, BERLIN**
Centralny pawilon S. 1025 i 1025.

